

RIPORT...

„KIRE HASONLÍT EZ A GYEREK?” „LEGINKÁBB A TESTVÉRÉRE”

Orsolya és Kristóf egy vér szerinti anya két gyermekét fogadták örökbe a Gólyahír Egyesület közvetítésével, mindkettőt újszülöttként. Domonkos ma 9 hónapos, Boróka 2 éves 3 hónapos. A beszélgetésben szó esik roma származásról, kínos kérdésekről és örökbefogadott baba szoptatásáról.

- Milyen volt a közös életetek a gyerekek előtt?

- Gyerekként ismerkedtünk meg, kamaszként már együtt jártunk, húszévesen összeházasodtunk. Ennek már másfél évtizede. Mindig fontos volt, hogy közösen csináljunk dolgokat, zenéltünk zenekarban, énekeltünk kórusban, jártunk együtt focizni, aktív közösségi életet éltünk. És közben vártuk, hogy ebbe a pezsgésbe beleszülessenek a leendő gyerekeink. Mindketten sokan vagyunk testvérek, és nem volt kérdés, hogy szeretnénk gyerekeket.

- Hogy jutottatok el az örökbefogadásig?

- Néhány év várakozás, majd mindenféle vizsgálatok sora után kiderült, hogy csak lombikprogrammal lehet gyerekünk. Belevágtunk többször is, de a beavatkozásokból egyszer sem lett várandósság. Sokat töprengtünk, hogy hogyan tovább. Bízunk a csodában, titkon reméltük, hogy hátha az élet megoldja ezt a kérdést helyettünk. Az örökbefogadás gondolata többször is felvetődött az évek alatt. Hol egyikünk érezte úgy, hogy az lesz a mi utunk, de akkor épp a másik volt bizonytalan, hol fordítva. 2011 januárjában végül meghoztuk a közös döntést és kértünk időpontot a Tegyesznél, hogy megszerezzük a határozatot. Innentől kezdve felgyorsultak az események.

- Milyen gyereket kértetek?

- Egyértelmű volt számunkra, hogy újszülött kisbabát szeretnénk. A származással kapcsolatban nem volt kikötésünk.

- Kellett ezen gondolkodni?

- Már az első alkalommal rákérdeztek erre a Tegyesznél, de akkor még nem volt kész válaszunk. Biztosak voltunk abban, hogy tudnánk szeretni roma babát, de sejtettük, hogy ha ezt be is írjuk a megjegyzés rovatba, szinte biztosan azt kapunk. Bennünk volt az is, hogy egy nem cigány baba talán jobban hasonlítana ránk, eleinte féltünk attól, hogy lemondjunk ennek esélyéről. De a felkészülési időszak és a tanfolyam

elvégzése után újra átgondoltunk mindent és egyértelműen így döntöttünk. Ezt a döntésünket az élet azóta fényesen igazolta.

Könnyebbséget jelentett, hogy nem kellett aggódnunk amiatt, hogy a családuknak elfogadja-e a döntésünket. Mindkét oldalról nagy várakozással álltak az örökbefogadásunk elé, és őszinte szeretettel fogadták a gyerekeinket, származásuktól függetlenül. Ez nagyon fontos, mert egy gyerek biztosan megérzi azt, ha a nagyszülei gyanakodva vagy bizalmatlanul viszonyulnak hozzá.

Félelmeink ettől még persze vannak a jövővel kapcsolatban, hogy mennyire tudjuk felkészíteni őket, ha esetleg igazságtalan megjegyzéssel, vagy olyan

támadással kerülnek szembe, amivel nekünk nincsen tapasztalatunk. Tudunk-e ilyenkor lelki támaszuk lenni? Kapnak-e elég pozitív megerősítést a világtól ahhoz, hogy helyes önértékelésű felnötté váljanak? Sok múlik rajtunk, ez egész biztos. De ezt minden szülő elmondhatja magáról.

- Hogyan töltöttétek a várakozást, hogyan készültetek?

- Nem sokat készültünk, mert Boró annyira gyorsan jött, hogy alig akartuk elhinni. A papírok megérkezése és a jelentkezésünk beadása után 3 hónappal már csörgött is a telefon. Először azt hittük, elhúzódott a jelentkezésünk adminisztrációja, és csak a sorszámunkat fogjuk megkapni, így aztán meglepődtünk és kicsit meg is ijedtünk. Gyorsan kellett dönteni, mert a kismama már bármikor szülhetett. December 20-án hívott fel Móruczné Gabika a Gólyahír Egyesülettől. Hihetetlen karácsonyi ajándéknak tűnt, hogy váratlanul mindenórásak lettünk. Kezdődött is a kapkodás, de pelenkán kívül szinte semmit sem kellett vásárolnunk, a családuknak és a barátainknak mindent összedobtak, ami egy kisbaba érkezéséhez feltétlenül szükséges.

- Milyen volt az első találkozás a vér szerinti anyával?

- A telefonhívás után két nappal találkoztunk vele. Kicsit meséltünk magunkról, kicsit ő is mesélt, de nehéz és szomorú találkozás volt ez. Nekünk a sok bizonytalanság ellenére nagy volt az örömünk, de láttuk rajta, hogy neki nagyon nehéz végigmenni ezen az úton.

- Mennyit tudtok róla?

- Az első találkozáskor annyit tudtunk meg róla, hogy nehéz és szegény körülmények között él a családjával, és akármennyire is szeretné, nem teheti meg, hogy még egy babát hazavisz. Ő szülte a második gyerekünket is. Domonkos születésénél és az adminisztratív ügyekre várakozás közben volt időnk többet beszélgetni vele, így

talán egy kicsit jobban megismertük egymást.

- Kapcsolatban vagytok azóta?

- A kapcsolatot a helyi családsegítő szervezetten keresztül tartjuk, személyesen nem. Fontosak neki a gyerekek, rendszeresen kéri, hogy küldjünk képet róluk, ezt már az első találkozásnál is jelezte. Évente kétszer küldünk neki fotókat, és úgy tudjuk, hogy büszke a gyerekekre.

Amikor Domonkos megszületett, Boró is bejött meglátogatni minket a kórházba, és akkor találkozott a szülőanyukájával is. Kicsit tartottunk ettől a találkozástól, de nagyon szép volt. Készült közös fotó rólunk, ami majd segíthet Borónak és Domonkosnak a későbbi elmeséléseknél megérteni, hogyan történt ez az egész. Ezt a fotót nekik szeretnénk először megmutatni, hogy majd ők dönthessenek arról, kivel osztják meg.

- Ott voltatok a szülésnél?

- Boró születésénél nem voltunk ott, azután hívtak minket, hogy megszületett. A kórházban mindenki nagyon egészséges volt, nagyon vártak minket, Borót azonnal a kezünkbe adták. Domonkos születésére már odaértünk, jópár órát „együtt vajúdtunk” az életadóval. Mindkettőnk számára meghatározó kapocs alakult ki köztünk. Már nem féltém tőle, és már nem félt tőlem. Amikor Domonkos kibújt, az én kezembe adták, de természetesen neki mutattam meg először. Borónál még minden kórházi találkozás feszült és félelemmel teli volt. Domonkosnak tudtunk együtt örülni. Büszke voltam rá, hogy ilyen természetesen és szeretettel viszonyul hozzánk. Sose felejttem el, amit búcsúzóul mondott: „Nagyon megszerettem magát, úgy örülök, hogy magánál van mindkét babám.” Így váltunk el, mosolygott és úgy láttam, tényleg megnyugodott a döntésében.

- Befekhetél a kórházba. Hogy teltek az első napok?

(Orsi) – A karácsonyi várakozás alatt – még Borónál – felkerestem egy szoptatási tanácsadót, mert szerettem volna megpróbálni szoptatni őt. Többektől is hallottam, hogy ez lehetséges. Túl sok időnk nem volt a „felkészülésre”, de már ekkor elkezdtem rendszeresen fejni, hátha lesz valamennyi saját tejem. Donor női tejet is kerestem, mert szerettem volna tápszer helyett minél inkább anyatejjel táplálni Borót. A szoptatási tanácsadótól tudtuk meg, hogy az ózdi kórház nagyon támogatja a szoptatást, így az ő javaslatára még a szülés előtt felvettük a kapcsolatot az ottani gyermekgyógyász főorvossal. Rákérdeztünk a “bentlakás” lehetőségére, ő nagyon segítőkész volt, mondta, hogy ilyen kéréssel eddig még nem találkozott, de szerinte nem lesz akadálya, hogy az egyik VIP-szobába beköltözzek. Így is készültünk, és tényleg amint odaértünk, megkaphattuk Borót, és kezdhettük is a közös életünket. Nagyon nagy élmény volt, hogy folyamatosan együtt vagyunk, és éjjel-nappal ott szuszog mellettem. Mindenki segített a kórházban, Boró elejétől kezdve nagyon ügyesen szopizott, és pár nap alatt a szoptanítós etetést is begyakoroltuk, úgyhogy mire hazaindultunk, teljesen

összecsiszolódtunk. (A szoptanítós szoptatási segédeszköz, ahol egyszerre szívja a csecsemő a tápszert egy csőből és az anyamellet.)

Domonkos születésénél ismét tárt karokkal vártak minket Ózdon, megkaphattam ugyanazt a szobát, mint Borónál, így vele is folyamatosan együtt lehettünk. A szoptatás nagyon komoly kapocs volt mindkét gyereknél, és sokat segített a kölcsönös kötődés kialakításában.

- A szükségletük mekkora részét fedezte az anyatej?

- Borónál kisebb mérhető mennyiségű saját anyatejem volt, napi 60-80 ml-t tudtam fejni, (egy újszülött napi igénye 500 ml), a szükségletét leginkább donor női tejjel fedeztem, amit szoptanítós segítségével adtam neki. Domonkosnál nem volt időm fejni a szoptatások között, így nála egyáltalán nem tudom, hogy szopizás során mennyi saját anyatejet szívott magába. De a szoptanítós etetés nála is jól működött, sőt 8 hónapos koráig egyáltalán nem fogadott el cumisüveget.

Számomra a szoptatás rítusa lett fontos, függetlenül az anyatej mennyiségétől. Boró minden stresszes helyzetben szopizni akart, gyakran előfordult, hogy sehogy máshogy nem tudtam megnyugtatni, csak ha mellre tettem. Mindkettőnk számára biztonságot nyújtott, hogy a szopizás – az evéstől függetlenül – akkor is segített, ha fáradt vagy nyugtalan volt valami miatt. Nála sokszor tényleg “létkérdésnek” éreztem ezt a fajta testi kapcsolatot. Domonkos más típus, ő túlnyomórészt az evésre használta.

- Mit szolt a család, a tágabb környezet?

- Nagyon örült nekünk mindenki. Rengeteg ember szurkolt értünk már évek óta. A családukba úgy érkezett Boró, hogy már volt 24 unokatestvére. Egyik nővérem pár héttel későbbre várta a kislányát, így a mi születendő babánkat csak „kis beelőzősnek” hívták egy darabig.

- Hogy teltek az első hetek otthon? Tapasztaltatok nehézségeket?

- Nem emlékszem ilyesmire. Annyira vártuk már, hogy teljes család legyünk, hogy semmit nem tekintettünk nehézségnek. De ettől még biztosan voltak.

(Kristóf): ha reggel valamelyik gyerek lebukta a frissen vasalt ingemet, akkor az első gondolatom nem a bosszúság volt, hanem az, hogy hány évig vártam arra, hogy végre valaki leegye az ingem. Rózsaszín köd, meglehet, de elég lassan múlik el.

- Meglepődtetek a testvér érkezésén? Evidens volt, hogy őt is vállaljátok?

- Mindenképp szerettünk volna kistestvért, de azt gondoltuk, hogy majd kicsit később indítjuk el az új eljárást. Ehhez képest Boró alig múlt egyéves, mikor megtudtuk, hogy az életadó újra babát vár, ami elég váratlanul ért. Eleinte nem is volt biztos, hogy örökre adja. Egy kicsit újra megijedtünk, de nem merült fel bennünk, hogy nemet mondjunk. Több időnk volt felkészülni, és megpróbáltuk felkészíteni Borót is, már amennyire ez lehetséges. Ahogy közeledett Domonkos

születésének ideje, egyre többször meséltünk neki róla, elneveztük hamar, hogy nevén tudjuk nevezni, beszereztük és beállítottuk az új kiságyat, hogy megmutassuk Borónak, hol fog aludni a baba, ha hazajön.

- Ti neveztétek el a gyerekeket?

- Igen, a neveket mi adtuk a gyerekeknek. Mindkét alkalommal – még szülés előtt – megkérdeztük, hogy szeretné-e elnevezni őket az életadó, de nemet mondott. Megkérdeztük, hogy tetszik-e neki, amit mi választottunk, és beleegyezett.

- Milyen az élet két ilyen kicsi gyerekkel?

- Kezdünk belerázódni. Az első hónapok elég nehezen teltek. Domonkos meglehetősen hasfájós volt, sokat sírt, a legtöbb, amit tehettem érte, hogy mindig addig ringattam, míg el nem aludt valahogy. Szinte folyamatosan kendőben volt rajtam napközben, mert amint vízszintesbe került, sírni kezdett. Boró nagyon szerette, de mint az várható, nagyon féltékeny is volt rá. Nem értette, miért van mindig a kezében, azt akarta, hogy tegyem le és őt vegyem fel. Aztán mikor ennek az időszaknak vége lett, mert elmúlt a hasfájás, Boró kezdett betegeskedni, sokszor volt magas láza, annak ellenére, hogy az előző

években alig. Úgyhogy mindkettőjüknek kellett időnként alkalmazkodni a másikhoz, mi meg próbáltuk minden napból kihozni azt, ami tőlünk telt, hogy mindenkinek jó legyen. Most, hogy itt a jó idő, nem kell annyit öltöztetni őket és már egyre nagyobbak is, tényleg egyre könnyebb menedzselni a mindennapokat.

- Beszéltek a gyerekeknek az örökbefogadásról?

- Igyekszünk minél többször szóba hozni, mert gyakorolni kell, hogy természetes, közvetlen módon tudjunk erről beszélni, ami által remélhetőleg nekik is természetes lesz ez a helyzet. Valószínűleg a szavak is átmennek a kis tudatukba, de az is nagyon fontos, hogy minden ilyen beszélgetés közeli testkontaktussal, öleléssel, szeretgetéssel, puszilgatással, elfogadó légkörrel társuljon.

Amikor fényképeket hívunk elő, hogy küldjünk róluk az életadónak, megnézegetjük együtt és megbeszéljük, hogy az a néni kapja, akinek a pocakjában voltak, mert ő most is nagyon szereti őket és most is gondol rájuk.

- Jár-e már közösségbe a nagy, vagy mikor tervezitek?

- A nagyobbik januárban múlt két éves, a bölcsődét nem kezdtük el, nem is tervezzük. Az látszik, hogy

szereti a társaságot, fontos neki, hogy ne csak magunkban legyünk, de kötött intézményi keretek közé nem szeretnénk egyelőre adni.

- Látják rajtuk, hogy nem a vér szerinti gyerekeitek? Szóvá teszik az emberek?

- Mi tagadás, eléggé szembetűnő, nekünk zöld a szemünk, a gyerekeink gyönyörű feketeszeműek. Eleinte nagyon furcsa volt, hogy mennyire indiszkrétek az emberek, mert utcán, játszótéren, boltban, villamoson lépten-nyomon szóvá tették, hogy látják ám a különbséget. Egyszer mindhárman együtt voltunk, Boró fél éves lehetett, amikor egy boltban a pénztárosnő ránk nézett és megkérdezte: "Hú, apa, nem lepődött meg, hogy ilyen fekete gyereke lett?" Nem válaszoltunk, mert hirtelen köpni-nyelni nem tudtunk.

Lassan azért már kezdünk hozzászokni ezekhez a reakciókhoz, így nem okoz gondot kifejezni, hogy mi így együtt vagyunk különleges család.

- Mit lehet mondani ezekre a reakciókra? Elmesélték az örökbefogadást, vicceltek, hallgattok, kikérik magatoknak?

- Sose kértük ki magunknak. Vagy elvicceljük, vagy komolyan és őszintén válaszolunk. Volt, hogy csak ennyit mondtam egy váratlanul ért kérdésre: „őt a gólya hozta”, feladva ezzel a leckét a kérdezőnek. Vagy a „kire hasonlít ez a gyerek?” kérdésre annyit, hogy „leginkább a testvére”. Sose hazudtunk ebben a témában még a vadidegeneknek sem, inkább beszélünk az örökbefogadásról, először csak néhány szóban, aztán ha tovább is érdeklődik valaki, akkor akár mélyebben is.

A személyes tapasztalatunk ezekről a helyzetekről abszolút pozitív, sose kaptunk bántó megjegyzést azért, mert elmondtuk, hogy a gyerekeink örökbefogadottak, vagy hogy cigányok. Inkább a másik véglet jellemző, hogy ez mennyire szép dolog és le a kalappal előttünk. Ez ugyan hízelgő, de egyáltalán nem jó. Éppen azért fontos beszélni, mesélni róla „bármiknek”, hogy kialakuljon egy természetes és normális hozzáállás az emberekben, ami nem a végletekről szól, hanem a családdá válás egyik lehetséges módjáról.

- Különböztök más családoktól?

- Teljesen átlagos szülők vagyunk, átlag felettien édes gyerekekkel.

Az interjú először a <http://orokbe.hu> oldalon jelent meg. Az oldal nagyon sok információt tartalmaz az örökbefogadással kapcsolatban.

